

บทที่ 2

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ปีการศึกษา 2546 - 2547 นำเสนอผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2 ลักษณะ ตามลำดับ ดังนี้

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผลบัณฑิต
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการใช้บัณฑิต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผลบัณฑิต

สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับปริญญาตรี (2545:บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง สถานภาพและคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2543 - 2544 สรุปว่า สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาการศึกษา มากที่สุด รองลงมา สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ปฏิบัติงานด้านการศึกษามากที่สุด รองลงมา งานด้านประชาสัมพันธ์ บัณฑิตส่วนใหญ่ ทำงานในหน่วยงานเอกชน รองลงมา เป็นหน่วยงานราชการ มีรายได้สูงกว่าวุฒิมากที่สุด รองลงมา มีรายได้ต่ำกว่าวุฒิมากที่สุด บัณฑิตพบปัญหาในการทำงาน มากที่สุด คือ งานที่ไม่สอดคล้องกับโปรแกรมวิชาที่เรียนมา ร้อยละ 34.52 รองลงมา ความรู้ความสามารถไม่เพียงพอกับงาน ร้อยละ 19.39

บัณฑิตมีความคิดเห็นว่า ตัวเองมีคุณลักษณะในระดับมากที่สุด คือ ความซื่อสัตย์ ความรักในเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ความขยัน ใฝ่เรียนและอดทนไม่ย่อท้อ และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น สำหรับคุณลักษณะในระดับมาก ได้แก่ ความเสียสละ ความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ความเชื่อมั่นตนเอง กล้าคิด กล้าทำ ความใฝ่รู้และแสวงหาความรู้ ความรู้ลึกซึ้งในสาขาวิชาที่เรียน ความสามารถในการประยุกต์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล และความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์

สถาบันราชภัฏสวนดุสิต (2545: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ปีการศึกษา 2543 - 2544 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำ ร้อยละ 82.84 โดยสาขาวิชาศิลปศาสตร์มีงานทำสูงสุด ร้อยละ 83.01 รองลงมาคือ สาขาวิชาการศึกษาและสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 82.75 และ 80.71

ตามลำดับ และโปรแกรมวิชาที่มีงานทำมากที่สุดในระดับแรกของแต่ละสาขาวิชา ได้แก่ ภาษาอังกฤษธุรกิจ การศึกษาปฐมวัย และวิทยาศาสตร์การกีฬา

ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานในองค์กรเอกชน มากที่สุด รองลงมาหน่วยงานรัฐบาล อาชีพอิสระ และรัฐวิสาหกิจ ตามลำดับ ปฏิบัติงานบัญชี การเงิน สินเชื่อ มากที่สุด รองลงมา งานเลขานุการ/งานธุรการ งานสารบรรณ งานเอกสาร ส่วนใหญ่มีรายได้ประจำเดือนละ 6,000 – 8,000 บาท รองลงมา รายได้มากกว่า 10,000 บาท ปัญหาที่พบในการทำงานมากที่สุด คือ ปัญหาเพื่อนร่วมงาน รองลงมา คือ งานที่ทำไม่สอดคล้องกับความรู้ในสาขาที่เรียนจบมา และปัญหาด้านผู้บังคับบัญชา ตามลำดับ

ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่า ตนเองมีคุณลักษณะต่าง ๆ ในระดับมาก 5 ลำดับแรก คือ ความซื่อสัตย์ ความรักในเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบ มีความขยัน ใฝ่เรียนและอดทนไม่ย่อท้อ และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ปีการศึกษา 2543 – 2544 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีงานทำร้อยละ 84.50 ใช้ระยะเวลาในการสมัครงาน น้อยกว่า 3 เดือน ร้อยละ 63.70 ส่วนใหญ่ทำงานบริษัท ห้างร้านเอกชน รองลงมาคือ โรงงานอุตสาหกรรม และหน่วยงานราชการ มีรายได้เดือนละ 3,000 – 7,000 บาท มากที่สุด รองลงมา 7,001 – 10,000 บาท

ปัญหาที่พบในการทำงานมากที่สุด คือ วิชาที่เรียนไม่สอดคล้องกับตำแหน่งงาน รองลงมาคือ ปัญหาเพื่อนร่วมงาน และความสามารถไม่เพียงพอสำหรับตำแหน่งงาน

ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ เห็นว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานน้อย ส่วนความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้หางานทำได้ง่ายขึ้น คือ ความรู้ด้านภาษา และคอมพิวเตอร์ ในด้านคุณลักษณะบัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนมากตอบว่าตนเองมีคุณลักษณะตามประเด็นของการประเมินแต่ละข้อในระดับมาก 5 ลำดับแรก คือ ความขยัน ใฝ่เรียนและอดทนไม่ย่อท้อ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าทำ ความเป็นผู้ใฝ่รู้และสามารถแสวงหาความรู้ และความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร

พูลสวัสดิ์ ฉันทอำรงศิริ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันราชภัฏภูเก็ต ปีการศึกษา 2543 – 2544 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำ ร้อยละ 84.98 เป็นภาคปกติ ร้อยละ 84.86 ภาคกศ.บป. ร้อยละ 85.05 สาขาวิชาการศึกษามีงานทำมากที่สุด รองลงมาคือ สาขาวิชาศิลปะศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

ส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานเอกชน รองลงมาเป็นหน่วยงานราชการ ประกอบอาชีพอิสระ และมีรายได้ประจำตั้งแต่ 6,000 – 8,000 บาท มากที่สุด

ปัญหาที่พบในการทำงานมากที่สุดคือ งานที่ทำไม่สอดคล้องกับความรู้ในสาขาที่เรียน สำเร็จมา รองลงมาคือ ความรู้ความสามารถไม่เพียงพอกับงาน และปัญหาเพื่อนร่วมงาน สำหรับความความคิดเห็นด้านคุณลักษณะที่ผู้สำเร็จการศึกษามีในระดับมาก 5 ลำดับแรก คือ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความขยัน สู้งานและอดทนไม่ย่อท้อ และ ความรู้ลึกซึ้งในสาขาวิชาที่เรียน

อุทุมพร แยมสุข และคณะ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง สถานภาพและคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา สถาบันราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2542 – 2543 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาร้อยละ 83.40 โดยสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มีงานทำสูงสุด ร้อยละ 87.50

ผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท ร้อยละ 60.10 ปฏิบัติงานบัญชี มากที่สุด ร้อยละ 20.42 มีรายได้ประจำ มากกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 32.82 และมีรายได้พิเศษต่ำกว่า 2,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 33.76

ผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 44.73 ใช้ระยะเวลาในการสมัครงาน 1 – 2 เดือน มากที่สุด สมัครงานมากกว่า 4 หน่วยงาน มากที่สุด และพบปัญหามากที่สุด คือ สถานที่ทำงานอยู่ไกล ภูมิลำเนา

ปัญหาในการปฏิบัติงาน ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ งานที่ทำไม่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน และปฏิบัติงานไม่ตรงกับสาขาวิชา/โปรแกรมวิชาที่เรียน และส่วนใหญ่คิดว่าสามารถนำความรู้ในสาขาวิชาที่เรียนมาไปใช้ในระดับปานกลาง

ผู้สำเร็จการศึกษา ประเมินคุณลักษณะของตนเอง ในระดับมาก 5 อันดับแรก คือ ความขยัน สู้งานและอดทนไม่ย่อท้อ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย และความสนใจแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตน ส่วนคุณลักษณะที่ควรปรับปรุง ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

สถาบันราชภัฏธนบุรี (2543 : บทคัดย่อ) ได้ติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2541 – 2542 ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 3 สาขา มีงานทำแล้ว ร้อยละ 85.34 ซึ่งสาขาการศึกษาโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์มีงานทำ ร้อยละ 100.0 สาขาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไปมีงานทำ ร้อยละ 88.90 และสาขาวิทยาศาสตร์โปรแกรมวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์มีงานทำ ร้อยละ 78.31 ผู้สำเร็จการศึกษาร้อยละ 64.22 ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 6,000 – 8,000 บาท ลักษณะงานที่ทำผู้สำเร็จ

การศึกษา สาขาวิชาการศึกษาโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปประกอบอาชีพด้านการศึกษาร้อยละ 82.36 สาขาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ประกอบอาชีพธุรกิจบริการ ร้อยละ 43.59 สาขาวิทยาศาสตร์ โปรแกรมวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ประกอบอาชีพธุรกิจทั่วไป ร้อยละ 27.69

ความรู้พิเศษด้านคอมพิวเตอร์ช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้งานทำมากที่สุด ร้อยละ 81.95 สำหรับลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 3 สาขา ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่อยู่ในระดับมากมี 14 คุณลักษณะ และ 5 อันดับแรก คือ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความรักในเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ความขยัน ใฝ่เรียนและอดทนไม่ย่อท้อและความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น สำหรับคุณลักษณะที่อยู่ในระดับน้อย คือ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร

สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี (2543 : บทคัดย่อ) ได้ติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2541 – 2542 ผลการวิจัย พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสัมครงาน ร้อยละ 58.0 ไม่สมครงานร้อยละ 42.0 และสมครงานในหน่วยงานราชการมากที่สุด ร้อยละ 44.8 และมีปัญหาในการสมครงาน ร้อยละ 68.6 และส่วนใหญ่ได้งานทำแล้ว ร้อยละ 84.4 ยังไม่ได้ทำงาน ร้อยละ 15.6 ของผู้ที่สมครงาน ในด้านการประกอบอาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำแล้ว ร้อยละ 85.7 ไม่มีงานทำ ร้อยละ 14.3 ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างชั่วคราวในหน่วยงานราชการมากที่สุด ร้อยละ 27.0 รองลงมาคือ พนักงานบริษัท องค์กรธุรกิจเอกชน ร้อยละ 24.6 รายได้ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 6,001 – 9,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 41.40 รองลงมาคือรายได้ 4,001 – 6,000 บาท ร้อยละ 28.80 และส่วนใหญ่ทำงานในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมากที่สุดร้อยละ 65.4 งานที่ปฏิบัติส่วนใหญ่เกี่ยวกับงานสอนนักวิชาการศึกษา งานฝึกอบรม ร้อยละ 28.0 รองลงมาคือ งานบัญชี/สินเชื่ ร้อยละ 14.2 ลักษณะงานที่ปฏิบัติส่วนใหญ่ไม่ตรงกับโปรแกรมวิชาแต่พอใจ ร้อยละ 45.2 และตรงกับโปรแกรมวิชาและพอใจร้อยละ 41.4 มีการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการประกอบอาชีพระดับมาก ร้อยละ 39.6 รองลงมาคือระดับปานกลาง ร้อยละ 37.4 ผู้สำเร็จการศึกษาต้องการให้สถาบันเพิ่มพูนความรู้ที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพมากที่สุด คือ ด้านคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 69.7 ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 52.9 และการฝึกปฏิบัติจริง ร้อยละ 45.8 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาที่ยังไม่มีงานทำส่วนใหญ่หางานทำไม่ได้ ร้อยละ 56.9 รองลงมาคือ อยู่ระหว่างรอคำตอบจากหน่วยงาน ร้อยละ 20.8 สำหรับด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาตอบว่าอยู่ในระดับมากเกินกว่าร้อยละ 50 และคุณลักษณะที่น่าพอใจ 5 อันดับแรกคือ ความเสียสละ ความสามารถในการพัฒนางาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และความเป็นผู้ใฝ่รู้และแสวงหาความรู้ ยกเว้น ความสามารถในการใช้

ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารมีคุณลักษณะน้อย ร้อยละ 47.8 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ร้อยละ 23.7

สถาบันราชภัฏเพชรบุรี (2543 : บทคัดย่อ) ได้ติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ปีการศึกษา 2541 – 2542 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 3 สาขาวิชาส่วนใหญ่มีงานทำแล้ว 68.82 สาขาการศึกษามีงานทำแล้ว ร้อยละ 67.60 สาขาวิทยาศาสตร์มีงานทำแล้ว ร้อยละ 70.08 สาขาศิลปะศาสตร์มีงานทำแล้ว ร้อยละ 69.36 การประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 3 สาขา พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในหน่วยงานรัฐบาลมากที่สุด รองลงมาในหน่วยงานเอกชนและอาชีพอิสระตามลำดับ ผู้สำเร็จการศึกษสาขาวิชาการศึกษาและสาขาวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่มีรายได้สอดคล้องกับวุฒิ คือ 6,001 – 8,000 บาทต่อเดือน ส่วนสาขาศิลปะศาสตร์มีรายได้ต่ำกว่าวุฒิ คือ มีรายได้น้อยกว่า 6,000 บาทต่อเดือน ลักษณะงานที่ทำส่วนใหญ่ระบุว่าเป็นงานด้านการศึกษา รองลงมาธุรกิจบริการและธุรกิจทั่วไปตามลำดับ ความรู้พิเศษที่นำไปใช้ในการปฏิบัติงาน คือ ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และภาษา ด้านคอมพิวเตอร์คือ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ และการจัดการฐานข้อมูลด้านภาษา คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ในขณะที่คิดว่าความรู้พิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ คือ ด้านคอมพิวเตอร์ (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ อินเทอร์เน็ต การจัดการฐานข้อมูล) และภาษา (ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน) และปัญหาในการหางานทำส่วนใหญ่แหล่งงานอยู่ไกลจากภูมิลำเนา รองลงมาคือ ขาดคุณสมบัติเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่สำเร็จการศึกษา และหน่วยงานไม่รับสมัครผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันราชภัฏตามลำดับ ด้านปัญหาในการทำงาน พบว่าส่วนใหญ่งานที่ทำไม่สอดคล้องกับความรู้ที่มี รองลงมาคือ เพื่อนร่วมงาน และความรู้ความสามารถไม่เพียงพอกับงานตามลำดับ สำหรับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 3 สาขา พบว่า มีคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์มากที่สุดและความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศน้อยที่สุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการใช้บัณฑิต

คันสนีย์ จันทรสถิตย์พร (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความต้องการใช้บัณฑิตของผู้ประกอบการทางธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก : กรณีศึกษาสถานประกอบการในเขตอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีความต้องการแรงงานระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์มากเป็นสองเท่าของสังคมศาสตร์ สาขาวิชาที่ต้องการ 3 อันดับแรก คือ สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ โปรแกรมวิชาที่ต้องการ คือ โปรแกรมวิชาเครื่องกล วิศวกรรมอุตสาหกรรม และไฟฟ้า สาขาวิชาบริหารธุรกิจ โปรแกรมวิชาที่ต้องการ คือ บัญชี บริหารบุคคล และการเงิน และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ โปรแกรมวิชาที่ต้องการ คือ คอมพิวเตอร์ เคมี และปิโตรเคมี นอกจากนี้คุณลักษณะที่ผู้ประกอบการทางธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่มีความต้องการในระดับมากที่สุด คือ ด้านความประพฤติ ส่วนคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ และด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ต้องการในระดับมาก

วรรณวิภา จัตุชัย และคณะ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความต้องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และแนวโน้มการให้บริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในชุมชนระบบเมืองกรุงเทพมหานคร ช่วงปี 2545 – 2549 พบว่า

1. ความต้องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในชุมชนระบบเมือง

1.1 สถานประกอบการ/หน่วยงาน ส่วนใหญ่มีบุคลากรเพียงพอแล้ว บุคลากรที่ต้องการเพิ่ม 5 อันดับแรก คือ บุคลากรด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ ช่างเครื่อง ช่างก่อสร้าง ประชาสัมพันธ์ และฝ่ายขาย การสรรหาบุคลากรใช้การประกาศรับสมัครที่สถานประกอบการ/หน่วยงาน และรับสมัครเป็นการภายใน ส่วนใหญ่มีการกำหนดนโยบายพัฒนาบุคลากร สถานประกอบการ/หน่วยงาน ประมาณหนึ่งในสาม มีหน่วยงานพัฒนาบุคลากรโดยตรง การฝึกอบรม ส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อระดับปริญญาโท และการให้ความรู้เพิ่มเติมโดยการจัดประชุมสัมมนา มากที่สุด

1.2 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เกือบทั้งหมดต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา สถาบันที่ถูกเลือกเป็นอันดับ 1 คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนของสถาบันราชภัฏ โปรแกรมวิชาที่ได้รับการเลือกเป็นอันดับ 1 สาขาวิชาการศึกษา คือ โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ โปรแกรมวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์

1.3 บุคคลอื่น ๆ ต้องการศึกษาคือในระดับอุดมศึกษาตามระบบมากที่สุด ต้องการศึกษาคือในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท เพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา ประสิทธิภาพการทำงาน และฐานะทางสังคม และต้องการศึกษาต่อในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มากที่สุด สาขาที่ต้องการสมัครเข้าศึกษาต่อเป็นอันดับ 1 ได้แก่ บริหารธุรกิจ สำหรับการฝึกอบรม ต้องการฝึกอบรมด้านคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ การบริหาร การจัดการ และเทคโนโลยี ตามลำดับ โดยใช้เวลาอบรมประมาณ 1 เดือน ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

2. แนวโน้มการให้บริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในชุมชนระบบเมือง

2.1 แนวทางและทิศทางการบริการทางการศึกษาในอนาคต สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งจะต้องออกนอกระบบ จัดการศึกษาตามกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย โดยจัดการศึกษาทั้งในรูปแบบเดิม และรูปแบบใหม่ที่มีความยืดหยุ่น สนองตอบต่อความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคม

2.2 สาขาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ (ขั้นสูง) ภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ (เคมี - เปรโตเคมีคอล) วิทยาศาสตร์อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ชีวภาพ วิศวกรรมเกษตรอุตสาหกรรม วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ กฎหมายมหาชนระหว่างประเทศ (ด้านสิทธิประโยชน์) การพัฒนาองค์กร หรือการจัดการทรัพยากรมนุษย์ การจัดการและบริหารธุรกิจขนาดย่อม แมคคาทรอนิกส์ ศิลปศาสตร์ และการฝึกอบรมในเชิงวิชาชีพ

2.3 ลักษณะและรูปแบบการให้บริการทางการศึกษาที่เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนเมือง สถาบันอุดมศึกษาในระบบชุมชนเมืองควรจัดการศึกษาโดยคำนึงถึงวิวัฒนาการของสังคมในรูปแบบโลกาภิวัตน์ ควรมีรูปแบบการให้บริการทางการศึกษาต่าง ๆ เช่น 1) การฝึกอบรมหลักสูตรเฉพาะด้านที่ตรงกับความต้องการของตลาด 2) สถาบันอุดมศึกษาควรให้บริการทางการศึกษาเชิงบูรณาการ 3) มีหลักสูตรภาษาอังกฤษทุกระดับการศึกษา 4) มีระบบการศึกษาทางไกล 5) มีการให้ทุนการศึกษา 6) การเรียนการสอนมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ 7) มีลักษณะและรูปแบบการศึกษาที่ทำให้ผู้เรียนคิดเป็นแก้ปัญหาเป็น เป็นต้น

3. รูปแบบการให้บริการทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับชุมชนระบบเมืองในอนาคต

สถาบันอุดมศึกษาในอนาคตต้องเป็นนิติบุคคล เป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ มีความอิสระในระบบการบริหารสถานศึกษา มีการกระจายอำนาจในการบริหารงาน และการจัดการภายในองค์กร การจัดการศึกษามุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ มีระบบประกันคุณภาพการศึกษา มีรูปแบบการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการของชุมชน

ระบบเมือง มีหลักสูตรการเรียนการสอนที่หลากหลาย จัดเก็บค่าเล่าเรียนที่เหมาะสม มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ทั้งในระบบบริหารองค์การ และระบบการเรียนการสอน มีหน่วยงานสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถาบัน เช่น สำนักวิจัย ห้องสมุด ศูนย์ภาษา ศูนย์คอมพิวเตอร์ มีเครื่องมือในการคัดเลือกนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพ มีระบบการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาเป็นผู้นำสังคม กล้าคิด กล้าทำ ใฝ่รู้ มีคุณธรรม และมีมนุษยธรรม มีการจัดสรรทุนการศึกษาในหลายรูปแบบ ทั้งประเภททุนกู้ยืม และทุนให้เปล่า รายได้ของสถาบัน ควรมีทั้งการสนับสนุนจากภาครัฐ และเอกชน รวมทั้งการจัดหารายได้จากทรัพยากรที่มีอยู่ของสถาบัน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นว่า สถาบันอุดมศึกษาให้ความสำคัญต่อปัญหาภาวะการมีงานทำ การว่างงาน และตลอดจนคุณลักษณะ และปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ ที่มีผลกับคุณภาพของบัณฑิต ดังนั้น การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาในแต่ละปี จึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้มหาวิทยาลัยได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตรวจสอบคุณภาพของบัณฑิตที่ผ่านกระบวนการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเข้าสู่ตลาดแรงงานตามความต้องการของท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติต่อไป

